

Til lovforslag nr. L 74. Skriftlig fremsættelse (16. november 2005)

Kirkeministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkekirkens økonomi (Finansiering af nye præstestillinger, forenkling og bedre styring af fællesfonden m.v.)

(Lovforslag nr. L 74).

Hovedintentionen med dette lovforslag er at fortsætte og forstærke de seneste års udvikling i retning af øget gennemsigtighed i og decentralisering af folkekirken økonomi.

Det er med lovforslaget hensigten at styrke kompetencerne til at disponere lokalt. Det forhold, at menighedsrådene har frihed til at disponere midler til ansættelse af kirkefunktionærer, men ikke til præster, har ført til en skæv udvikling i folkekirken. Der har således fra 1996 til 2004 været en vækst i de reale udgifter til kirkefunktionærer på 20 pct., mens udviklingen i de reale udgifter til præster, der finansieres af staten og fællesfonden, har været 4 pct.

Med dette lovforslags § 1, nr. 1, får menighedsrådene en generel adgang til lokalt at finansiere præstestillinger. Forslaget er en ren finansieringsbestemmelse og vedrører kun nye stillinger ud over det antal stillinger, der finansieres af staten og fællesfonden, og som fastsættes på de årlige finanslove.

Forslaget berører derfor heller ikke biskoppernes ret og pligt til gennem fordeling af de stillinger, der finansieres af finansloven og fællesfonden, at sørge for, at samtlige områder af landet har den nødvendige kirkelige betjening. Aktuelt har biskopperne i 2005 ansvaret for fordelingen af 2.010 årsværk, og dette forslag vedrører altså kun stillinger ud over disse præstestillinger.

For at tilgodese præstens forkyndelsesfrihed, biskoppens tilsyn og hensynet til, at der ikke bliver præster med forskellig ansættelsesmyndig-

hed, er det en forudsætning for forslaget, at Kirkeministeriet også er ansættelsesmyndighed for lokalt finansierede stillinger, og at ansættelsen i øvrigt sker på samme vilkår som ansættelse af andre præster.

Menighedsrådene vil efter forslaget få valgfrihed mellem, om ansættelsen skal være tidsbegrænset eller tidsubegrænset. Men det er en forudsætning for lovforslaget, at der i bekendtgørelsesform fastsættes nogle rammer for de forskellige ansættelsesformer.

Det er således hensigten, at der vil blive fastsat regler om, at ansættelsesperioden ikke kan være under 4 år. Det er min opfattelse, at der herved sikres en passende uafhængighed mellem præst og menighedsråd.

Det er endvidere min hensigt at fastsætte bestemmelser om, at der ved udløbet af en tidsbegrænset ansættelse kun er mulighed for, at stillingen forlænges med den allerede ansatte, eller at stillingen ophører. Det vil altså ikke være muligt at udskifte præsten ved periodens udløb, medmindre præsten opsiger stillingen. Jeg har herudover til hensigt at fastsætte regler om, at stillingen kun kan forlænges 2 gange, hvorefter fortsat ansættelse vil skulle ske tidsubegrænset.

Både ansættelse og afskedigelse foretages som nævnt af Kirkeministeriet. Afsked skal være sagligt begrundet. Uansøgt afsked kan derfor alene ske, når en af de almindelige afskedigelsesgrunde – fx sygdom eller deorum – foreligger eller ved bevillingsmangel. Dette svarer til de krav, der gælder for afsked af andre ansatte – herunder de eksisterende præstestillinger.

Det er derfor Kirkeministeriet, der ved en uansøgt afsked er forpligtet til at påse, at der foreligger en saglig afskedigelsesgrund. Hvis afskeden begrundes med bevillingsmangel, vil der blive stillet krav om, at det skal være dokumenteret, at der faktisk foreligger bevillingsmangel. Denne kontrol af, at der faktisk foreligger bevillings-